

[Pürschel.]

Sted alene ved det ene Elements Stemmefølgelse; der maa altid I Stemme til fra den anden Side, og deri ligger en efter min Mening meget betydelig Garanti mod de urigtige Domfældelser. For de urigtige Frifindelser tror jeg, at Mulighederne vil blive meget mindre ved Domsmandsinstitutionen end ved Nævningeinstitutionen.

Ingen vil være i Tvivl om, at Domsmandene i Forhold til Nævningerne er et mindre Onde, hvis man vil se det fra den Side. Der er utvivlsomt til deres Anvendelse knyttet Betænklichkeiten af lignende Art som til Nævningerne, men de er mindre.

For det første sætter man dem jo ingen uløselig Opgave, man sætter dem en rent menneskelig Opgave, nemlig at afgøre, om denne Mand er skyldig, og hvor meget han skal have derfor. Og dernæst lades de læge Dommere ikke alene i de vanskelige Afgørelser, men kan med fuld Tillid henvende sig til Juristen, der sidder der og sidder der som deres Vejleder paa en Række Punkter. Naturligvis vil der komme Fejl ved disse Domstolsafgørelser som ved alle andre, men Vildskuddene, tror jeg, vil blive meget færre end ved Nævningeinstitutionen. De er derfor ikke blot et mindre Onde, men efter min Opfattelse et positivt Gode. Der er et gammelt Ord, der siger, at det er ikke godt for Mennesket at være ene, og dette Ord kan man godt anvende paa den Dommer, der alene skal afsige en Dom i en stor og betydningsfuld Sag. Jeg tror, at Underdommerne mange Steder, hvor de har en dygtig Fuldmægtig, taler med *ham*, og jeg tror ogsaa, at de mange Steder taler med en Lægmand om Sagen og siger: Hvordan ser nu saadan en Sag ud set fra en Lægmands Synspunkt. Dette er ikke noget, jeg staar og opfinder, for jeg ved, det er sket i adskillige Tilfælde, jeg har ogsaa selv gjort det, naar jeg skulde afsige en Dom. Jeg tror, at det i saadanne Sager vil være af Værdi for den juridiske Dommer at have Lægmand at tale med. Det er jo med den gode Jura som med den gode Kunst, at den skal være en Nydelse for den virkelig sagkyndige, men den skal kunne forstaas af Lægmanden. Det er det, den virkelig gode Dommer vil naa til, naar han arbejder sammen med sine Meddomsmænd, saaledes som det bør ske.

I vor Ret har vi paa mange Punkter gode Erfaringer med Hensyn til Lægmands Medvirkning, jeg kan saaledes nævne Sø- og Handelsretten, Landvæsenskommissioner og en Række andre domslignende Institu-

tioner. Ganske vist er det i disse Tilfælde i Regelen *sagkyndige* Lægmand, der er Tale om, men jeg tror ikke, man skal fæstne sig alt for stærkt derved; det sagkyndige Moment har sin Værdi i Sager, hvor der kræves en speciel Sagkundskab, men jeg synes ikke, det er en Nødvendighed i almindelige kriminelle Sager.

Dette er *min* Begrundelse for Meddomsmandsinstitutionen.

Jeg maa sige, at den Begrundelse, der gaar ud paa, at man ved at tilføre Domstolene et Lægmandselement skal skabe Tillid til dem, forstaar jeg ikke; det er noget af det, jeg kalder falsk Demokrati. Der er ikke i vor Befolkning nogen Mistillid til Domstolenes Afgørelser, som skal udryddes. Efter den Begrundelse, jeg har givet, er Lægmandenes Medvirkning af den største Værdi, naar det drejer sig om betydelige Sager, og derfor kan jeg godt sympatisere med den Tanke, der er blevet fremsat, at man maaske skulde begrænse Lægmandsinstitutionen noget mere, end det allerede er sket, dels af Bekostningshensyn, dels for ikke at gøre dette Ombud mere tyngende, end det behøver at være. Det er i de store og betydelige Sager, at Lægmandenes Medvirkning har den store Værdi, i Smaasager vil de blot stemme paa samme Maade som Dommeren; i en Række af smaa Tyverisager o. s. v. vil Lægmand ikke have nogen synderlig Betydning, men vil kun virke besværliggørende. Alle Tilstaaelsessager er jo paa Forhaand undtaget, men ogsaa derudover kan der tænkes en Række Sager, hvor Lægmand ikke vil have nogen særlig Betydning. Man kunde — det vilde jeg ikke være betænkelig ved — sætte en vis, noget højere Grænse, over hvilken Meddomsmænd *skulde* medvirke, og saa give Dommeren en Ret til at tilkalde Meddomsmænd, naar der foreligger Sager, hvor saadan Medvirken efter hans Skøn er naturlig og ønskelig; man kunde sikkert uden Fare vise Dommerstanden den Tillid at give dem dette Valg.

Jeg har noget imod den Form, der er givet dette Omraade i Lovforslaget, men det er jo noget, man maa drøfte i Udvalget. Jeg skal saaledes nævne den Omstændighed, at Lægmandene kommer til at medvirke saa overordentlig faa Gange. Der er intet menneskeligt Omraade, hvor man er af den Opfattelse, at en Mand gør et Arbejde bedst første Gang, han er ved det, jeg kender det i hvert Fald ikke, men paa det Omraade, der her er Tale om, hylder man en Grundsætning, som er mod-